

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány



A Kulturális Szemle küldetése, hogy a kultúra széles spektrumán, de elsősorban a közművelődés és a közösségi művelődés témaköreiben, illetve az ezekkel kapcsolatba hozható témákban bemutassa a tudományos relevanciával bíró fontos kutatásokat, tanulmányokat, köteteket és konferenciákat. A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréseért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A Kulturális Szemle folyóirat teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására, valamint a 2019-től elindult Közművelődési Tudományos Kutatási Program által támogatott egyéni és csoportos kutatói eredmények közzétételének is. (A Programról bővebb tájékoztató: <https://nmi.hu/szolgalatasok/osztondijprogram/>)

Jelen lapszámban a *Nemzetközi kitekintés* rovatban elsőként **Brînzan-Antal Cristina** cikke olvasható *Etnikai határokon átívelő közösségek: Az EMKE szövetségben működő magyar civil szervezetek kutatásának elemzése* címmel. Ezt követi **Donka Attila** írása, aki az egyházi értékeket mutatja be Grúzia turizmusában. Végül pedig **Hermann Gusztáv Mihály** tanulmányában a székelyudvarhelyi iskolai színjátszá kezdeteibe nyújt betekintést.

A *Hazai tudományos műhelyben* az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. **Dorn Ernő**, a Nemzeti Művelődési Intézet Tolna Vármegyei Igazgatóságának igazgatóhelyettese a kulturális alapú gazdaságfejlesztésről ír saját vármegyéje vonatkozásában. **Fintor Gábor**, a Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézetének tanársegédje és a Tokaj Fesztiválatlan ügyvezető igazgatója cikkében a látogatók szemszögéből végzi el a Tokaj-hegyaljai Szüreti Napok fesztivál összehasonlító vizsgálatát.

Horváth Zoltán Agora Savaria Kulturális és Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője A *kreatív osztály fogalmának felemelkedése* című cikkében Richard Florida munkásságát és abból is a kreatív osztály és a kreatív város fogalmát közvetíti az olvasó felé, kitérve a magyar kreatív osztállyal foglalkozó eddigi kutatások felé. **Hübner Andrea**, **Farkas Julianna** és **Benkei-Kovács Balázs**, a Budapesti Gazdasági Egyetem Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Karának munkatársai egy különleges témát, a Liebig kártyákat, azoknak is kereskedelemtörténeti, reklámtörténeti, turizmustörténeti és főképp művelődéstörténeti szempontjait járja körül. A kártyasorozatok kulturális enciklopédiaként ölelik fel az európai és az Európán kívüli világ népeinek kultúráit miközben tematizálják is, hogy mit kell kultúra alatt érteni. **Ponyi László** tanulmányában a közösségi művelődés hetvenes és nyolcvanas évekbeli reformtörekvéseit mutatja be. A folyamatok megértése érdekében azomban kitekintést tesz egyrészt a vizsgált időszakot megelőző évtizedek legfontosabb, a közösségi művelődést közvetve meghatározó nemzetközi és hazai eseményeik felé, másrészt elemzi azokat a folyamatokat, amelyek közvetlenül határozták meg a szakma korszakait.

A folyóirat *Junior kutatóműhely* rovatában junior kutatók munkáját és egyetemi szakdolgozatok eredményeit ismerhetik meg az olvasók. Ilyen **Kovács Rebeka** és **Márkus Edina** tanulmánya, akik a Debreceni Egyetem hallgatója és adjunktusa. Írásukban a hazai olvasásnépszerűsítő kezdeményezések, különös tekintettel a POKET közösség létrejöttének és működésének a megismerésére törekednek.

Könyvajánlatként **Dánielné Babos Zsuzsanna**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának adjunktusa ír recenziótr a *Képességek a sikeres mindennapokért* címmel. A recenzált kötet a hazai felnőttképzés világában és/vagy a témában jártas szakemberek szakmai anyagait csokorba gyűjtve kívánja erősíteni a minőségi életvitelhez szükséges készségek fejlesztését, beleértve a médiaműveltséget, fogyasztói – és pénzügyi ismereteket, környezeti műveltséget, egészségügyi ismereteket, valamint az érzelmi műveltség alapjait. **Kuglics Gábor**, a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa mutatja be Márkus Edina és Pete Nikolett *Civil ismeretek a közösségi művelődésben* című művét, ami a Nemzeti Művelődési Intézet *Tudástár a közösségi művelődésben* című kötetsorozatának XI. kötete.

A *Tudományos konferenciák hírei* rovat keretében **Szabó-Nagy Csilla**, a Nemzeti Művelődési Intézet Felnőttképzési Központjának munkatársa és **Juhász Erika**, az Intézet Szakmafejlesztési Igazgatója és a Debreceni Egyetem tanszékvezető főiskolai docense ír a Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete (Hungarian Educational Research Association – HERA) 2023. május 26-27. között megrendezett konferenciájáról. A rendezvényre idén 12. alkalommal került sor. A kétnapos konferencia címe és fő témája az „Az oktatás határdimenziói” volt.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóiratra, amely küldetéséhez illeszkedően a

Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika
főszerkesztő